

Warszawa, dnia 5 października 2022 r.

### Informacja o wynikach kontroli

**na temat: *Wykorzystywanie i rozliczenie dotacji przekazanych z budżetu MSWiA na realizację zadań wynikających z ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym zrealizowanej w Białoruskim Towarzystwie Społeczno-Kulturalnym***

- I. Podstawa prawna**  
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*<sup>1</sup>.
- II. Tryb kontroli**  
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2022*.
- III. Termin kontroli**  
Od 21 lutego 2022 r. do 15 kwietnia 2022 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Zgodność podjętych działań i poniesionych wydatków z postanowieniami wybranych umów dotacyjnych, tj. nr: 5-1/WMNiE/2021, 5-18/WMNiE/2021, 5-19/WMNiE/2021, 5-20/WMNiE/2021, 5-21/WMNiE/2021, 5-22/WMNiE/2021, 5-23/WMNiE/2021, 5-24/WMNiE/2021, 5-25/WMNiE/2021, 5-26/WMNiE/2021, 5-28/WMNiE/2021.
  - 2) Terminowość realizacji zadań i faktycznego wydatkowania środków finansowych.
  - 3) Poprawność prowadzonej ewidencji księgowej oraz dokumentacji dotyczącej realizowanych zadań.
  - 4) Prawidłowość i terminowość rozliczenia przez Zleceniobiorcę zadań pod względem rzeczowym i finansowym.
- V. Kontrolą został objęty okres realizacji poszczególnych zadań, tj.:**
- od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. – umowy nr: 5-1/WMNiE/2021, 5-19/WMNiE/2021,
  - od 2 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. – umowa nr 5-18/WMNiE/2021,
  - od 1 maja 2021 r. do 15 października 2021 r. – umowa nr 5-20/WMNiE/2021,
  - od 1 maja 2021 r. do 31 lipca 2021 r. – umowa nr 5-21/WMNiE/2021,
  - od 15 maja 2021 r. do 30 września 2021 r. – umowa nr 5-22/WMNiE/2021,
  - od 1 czerwca 2021 r. do 30 września 2021 r. – umowa nr 5-23/WMNiE/2021,
  - od 1 stycznia 2021 r. do 30 kwietnia 2021 r. – umowa nr 5-24/WMNiE/2021,

---

<sup>1</sup>t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

- od 15 września 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. – umowa nr 5-25/WMNiE/2021,
- od 1 września 2021 r. do 30 listopada 2021 r. - umowa nr 5-26/WMNiE/2021,
- od 15 lipca 2021 r. do 30 listopada 2021 r. – umowa nr 5-28/WMNiE/2021

wraz ze sprawozdaniami z realizacji zadań oraz ewentualnymi zwrotami środków finansowych.

## VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności

**Pozytywnie** oceniono zrealizowanie przez Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne<sup>2</sup> celów określonych w umowach dotacyjnych. Jedynie w zakresie realizacji zadań: *Prezentacja Zespołów Kolędniczych „Gwiazda i Kolęda”*<sup>3</sup>, *„Śpiewające Rodziny”*<sup>4</sup> oraz *„Prezentacja Zespołów Obrzędowych”*<sup>5</sup> wzięła udział mniejsza liczba wykonawców, niż zakładano we wnioskach dotacyjnych z uwagi na obowiązującą w okresie realizacji zadań pandemię COVID-19, co wpłynęło na zmniejszenie zakresu rzeczowego tych zadań i obniżenie kosztu całkowitego zadań publicznych.

Towarzystwo podejmowało działania i ponosiło wydatki, co do zasady, zgodnie z postanowieniami kontrolowanych umów dotacyjnych, m.in. w zakresie: bieżącej działalności Towarzystwa, organizacji cyklicznych festiwali, wydarzeń i imprez kulturalnych<sup>6</sup>, co przyczyniło się do rozwoju i zachowania białoruskiej tożsamości językowej, kulturalnej i narodowej Białorusinów żyjących w Polsce. Niemniej, w ramach kontrolowanych zadań stwierdzono przypadki dokonywania przez Towarzystwo wydatków niezgodnie z postanowieniami kontrolowanych umów dotacyjnych.

**Za nieprawidłowe** uznano niezgodnie z postanowieniami umów dotacyjnych wydatkowanie kwoty dotacji w łącznej wysokości 1 195,86 zł oraz niezamieszczenie informacji o dofinansowaniu realizacji zadań w 2021 roku ze środków pochodzących z MSWiA na stronie internetowej i profilu Towarzystwa w sieciach społecznościowych.

**Za uchybienia** uznano:

- nieudokumentowanie faktu dokonywania negocjacji zarówno z potencjalnymi kontrahentami, jak i zleceniobiorcami w ramach zawieranych umów cywilnoprawnych, a także nieudokumentowanie procesu rozeznania rynku przy wyborze kontrahentów,
- brak w *Polityce rachunkowości* zapisów wynikających z art. 10 ust. 3 pkt c ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*.<sup>7</sup>

Jednocześnie, nieterminowe dokonanie zwrotu dotacji w wysokości 4 050,80 zł, tj. w sposób naruszający postanowienia § 5 ust. 3 umowy dotacyjnej nr 5-25/WMNiE/2021 na realizację zadania pn. *Prezentacje Zespołów Obrzędowych* oceniono jako nierzetelność.

**Negatywnie** natomiast oceniono sposób prowadzenia ewidencji księgowej oraz dokumentacji finansowo-księgowej, a także sposób kontroli dowodów księgowych i dokonywania opisów merytorycznych dowodów, który naruszał postanowienia § 6 umów dotacyjnych. **Negatywnie** oceniono także sporządzanie nierzetelnych pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym *Sprawozdań z realizacji zadań* w ramach kontrolowanych umów dotacyjnych.

<sup>2</sup> Zwane dalej: Towarzystwem, BTSK lub Zleceniobiorcą.

<sup>3</sup> umowa nr 5-18/WMNiE/2021.

<sup>4</sup> umowa nr 5-26/WMNiE/2021.

<sup>5</sup> umowa nr 5-25/WMNiE/2021.

<sup>6</sup> Zorganizowanie: *Prezentacji Zespołów Kolędniczych „Gwiazda i Kolęda”, Ogólnopolskiego Festiwalu „Piosenka Białoruska 2021”, Białoruskich Festynów Ludowych w 10 miejscowościach województwa podlaskiego*, w dniu 20 czerwca 2021 r. w Białymstoku cyklicznego wydarzenia kulturalnego prezentującego osiągnięcia kultury białoruskiej mniejszości narodowej pn. *Święto Kultury Białoruskiej*, w dniu 3 lipca 2021 r. w Białowieży cyklicznej imprezy o charakterze folklorystycznym pn. *KUPALLE*, spotkania zespołów artystycznych *„Bandarouskaja Haściounia” w Bondarach*, w dniu 24 października 2021 r. wydarzenia kulturalnego pn. *Śpiewające Rodziny*, w dniu 19 września 2021 r. w Białymstoku *Międzynarodowego Festiwalu Piosenki Polskiej i Białoruskiej „Białystok-Grodno”*, wydania *„Kalendarza Białoruski rocznik 2021”*, 4 imprez lokalnych oraz jednej imprezy centralnej.

<sup>7</sup> t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.

## VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, w przypadku otrzymania kolejnych dotacji zalecono:

1. Przestrzeganie postanowień umów dotacyjnych, w tym:
  - zapewnienie dokonywania wydatków ze środków pochodzących z dotacji MSWiA zgodnie z określonym w umowie przeznaczeniem,
  - ponoszenie wydatków ze środków pochodzących z dotacji MSWiA wyłącznie za okres objęty umową dotacyjną,
  - prowadzenie ewidencji księgowej i dokumentacji finansowo-księgowej w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych oraz ocenę realizacji zadania pod względem rzeczowym i finansowym, w tym ujmowanie w ewidencji rzeczywistych, zgodnych z dokumentacją finansów-księgową kwot i numerów faktur, rachunków czy dat zapłaty;
  - terminowe dokonywanie zwrotów środków finansowych z dotacji MSWiA wykorzystanych niezgodnie z umową dotacyjną;
  - rzetelne pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym sporządzanie *Sprawozdań z realizacji zadań*, w tym ujmowanie w nich rzeczywistych, zgodnych z dokumentacją finansowo-księgową kwot i numerów faktur czy rachunków oraz ich dat wystawienia i dat zapłaty;
  - zamieszczanie informacji o dofinansowaniu zadań ze środków Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na stronie internetowej i profilu w sieciach społecznościowych Towarzystwa.
2. Wprowadzenie mechanizmów nadzorczych gwarantujących prowadzenie bieżącej weryfikacji dokumentacji finansowo-księgowej oraz eliminujących dokonywanie podwójnej płatności za tę samą usługę (fakturę/rachunek), a także zapewnienie dokonywania ewentualnych zwrotów dotacji na etapie sprawozdawczym.
3. Dokonywanie kontroli dowodów księgowych i ich opisów merytorycznych zgodnie z zasadami wynikającymi ze sporządzonej corocznie *Informacji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o szczegółowych zasadach postępowania przy udzielaniu dotacji na realizację zadań mających na celu ochronę, zachowanie i rozwój tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowanie i rozwój języka regionalnego, o których mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1, 3-9 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym*.
4. Dokumentowanie faktu dokonywania negocjacji zarówno z potencjalnymi kontrahentami, jak i zleceniobiorcami w ramach zawieranych umów cywilnoprawnych, a także dokumentowanie procesu rozeznania rynku przy wyborze kontrahentów.
5. Dostosowanie *Polityki rachunkowości* do zasad wynikających z ustawy o rachunkowości.